

THỰC TRẠNG GIÁO DỤC ĐẠO ĐỨC CÁCH MẠNG THEO TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH CHO SINH VIÊN TRƯỜNG ĐẠI HỌC HỒNG ĐỨC HIỆN NAY

Trịnh Tố Anh¹

TÓM TẮT

Trong suốt cuộc đời hoạt động cách mạng, Hồ Chí Minh luôn quan tâm tới giáo dục đạo đức cho sinh viên, để họ xứng đáng trở thành chủ nhân tương lai của đất nước. Hiện nay, cùng với các trường đại học, cao đẳng trên cả nước, Trường Đại học Hồng Đức đang tích cực đào tạo các thế hệ sinh viên. Tuy nhiên, công tác giáo dục đạo đức cách mạng của Nhà trường cũng đang nảy sinh không ít tồn tại, hạn chế. Do đó, việc vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh trong công tác giáo dục đạo đức cho sinh viên Trường Đại học Hồng Đức là vấn đề hết sức cần thiết. Trên cơ sở phân tích quan điểm Hồ Chí Minh về giáo dục đạo đức cách mạng, bài viết đánh giá thực trạng giáo dục đạo đức cách mạng cho sinh viên hiện nay nhằm đóng góp những căn cứ cho việc nghiên cứu giải pháp nâng cao chất lượng của công tác này.

Từ khóa: Tư tưởng Hồ Chí Minh, đạo đức cách mạng, sinh viên.

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trong tiến trình lịch sử dựng nước và giữ nước, tầng lớp thanh niên Việt Nam, trong đó sinh viên luôn có vai trò to lớn đối với dân tộc. Do đó, giáo dục đạo đức cách mạng cho sinh viên được Hồ Chí Minh coi là một vấn đề có ý nghĩa chiến lược đối với cách mạng Việt Nam. Trường Đại học Hồng Đức là một trường đại học địa phương trực thuộc ủy ban nhân dân tỉnh Thanh Hóa. Hiện nay, sinh viên Trường Đại học Hồng Đức đang tích cực học tập, rèn luyện vì ngày mai lập thân, lập nghiệp. Tuy nhiên, bên cạnh đó vẫn còn tồn tại một bộ phận sinh viên sống thiếu lý tưởng, thực dụng; sa vào tình trạng suy thoái đạo đức, lối sống. Vì vậy, việc phân tích thực trạng giáo dục đạo đức cách mạng cho sinh viên sinh viên Trường Đại học Hồng Đức theo tư tưởng Hồ Chí Minh sẽ là cơ sở để góp phần đưa ra các giải pháp giúp sinh viên Nhà trường hoàn thiện nhân cách, đáp ứng được những yêu cầu của công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam hiện nay.

2. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

2.1. Nhóm phương pháp nghiên cứu lý thuyết

Bài viết sử dụng phương pháp phân tích, tổng hợp nhằm phân tích tổng quan, đi sâu, cụ thể hơn vào bản chất của các vấn đề nghiên cứu liên quan đến tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục đạo đức cách mạng cho sinh viên, cũng như công tác giáo dục đạo đức cách mạng của Trường Đại học Hồng Đức hiện nay.

¹ Khoa Lý luận Chính trị - Luật, Trường Đại học Hồng Đức; Email: trinhthoanh@hdu.edu.vn

Bài viết sử dụng phương pháp thống kê, hệ thống hóa các tài liệu, văn bản liên quan đến đề tài. Phương pháp này đóng góp vào quá trình tổng quan vấn đề nghiên cứu, phân tích chính sách, tài liệu, nhằm thu thập các thông tin cần thiết về một cách đầy đủ, chính xác và kịp thời về tư tưởng Hồ Chí Minh trong giáo dục đạo đức cách mạng, về công tác giáo dục đạo đức cách mạng cho sinh viên Trường Đại học Hồng Đức; giúp vấn đề nghiên cứu trở nên toàn diện và sâu sắc hơn, từ đó tạo ra cơ sở lý thuyết khoa học, vững chắc cho luận cứ của đề tài.

2.2. Nhóm phương pháp nghiên cứu thực tiễn

Bài viết sử dụng phương pháp phỏng vấn, phương pháp điều tra, khảo sát xã hội học dưới dạng bảng hỏi để làm rõ nhận thức, thái độ, hành vi của sinh viên về vấn đề đạo đức; thực trạng giáo dục đạo đức cách mạng cho sinh viên Trường Đại học Hồng Đức hiện nay. Kết quả của hoạt động khảo sát sẽ cung cấp thông tin định lượng cho vấn đề nghiên cứu, làm cơ sở phân tích thực trạng vấn đề giáo dục đạo đức cách mạng theo tư tưởng Hồ Chí Minh cho sinh viên Trường Đại học Hồng Đức hiện nay. Việc chọn lựa sinh viên tham gia khảo sát được chọn lựa ngẫu nhiên từ một số lớp học tại trường, song bảo đảm sự cân đối về mặt giới tính, năm học ở trường.

3. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN

3.1. Quan điểm của Hồ Chí Minh về giáo dục đạo đức cách mạng cho sinh viên

3.1.1. Về nội dung

Sinh thời, Hồ Chí Minh rất quan tâm đến vấn đề giáo dục đạo đức cho sinh viên. Nội dung giáo dục đạo đức cách mạng cho sinh viên theo tư tưởng Hồ Chí Minh bao gồm:

Giáo dục phẩm chất đạo đức trung với nước, hiếu với dân: là giáo dục cho sinh viên biết đặt lợi ích của Đảng, của Tổ quốc, của cách mạng lên trên hết, trước hết: “cái gì trái với quyền lợi của tổ quốc, chúng ta kiên quyết chống lại” [4; tr.178]; biết thương dân, tin dân, lấy dân làm gốc, chăm lo, bảo vệ lợi ích chính đáng của nhân dân.

Giáo dục các phẩm chất cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư:

Cần: là giáo dục sinh viên đức tính cần cù, siêng năng; từ siêng học, siêng nghĩ đến siêng làm, siêng hoạt động, siêng học hỏi đồng chí, đồng nghiệp, học hỏi nhân dân...

Kiệm: giáo dục sinh viên phải biết tiết kiệm thời gian, công sức, của cải của đất nước, của nhân dân, không xa xỉ, không hoang phí, không bừa bãi.

Liêm: giáo dục sinh viên phải luôn luôn tôn trọng giữ gìn của công và của dân, “cần phải chống tâm lý tự tư tự lợi, chỉ lo lợi ích riêng và sinh hoạt riêng của mình” [4, tr.265];

Chính: giáo dục sinh viên phải biết sống ngay thẳng, đứng đắn, thể hiện trong các mối quan hệ đối với mình, đối với người, đối với việc.

Chí công vô tư: là giáo dục sinh viên ham làm những việc ích quốc lợi dân, không màng địa vị, không màng công danh vinh hoa phú quý, nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân.

Giáo dục lòng yêu thương con người: là giáo dục sinh viên biết chặt chẽ, nghiêm khắc với mình, độ lượng đối với người khác, “phải biết làm cho phần tốt ở trong mỗi con người nảy nở như hoa mùa xuân và phần xấu bị mất dần đi” [7; tr.672]; có thái độ khoan dung, độ lượng với những người có sai lầm khuyết điểm. Đồng thời, tình yêu thương con người phải luôn gắn liền với hành động, việc làm cụ thể của sinh viên.

Giáo dục tinh thần quốc tế trong sáng: giáo dục sinh viên tinh thần đoàn kết với các dân tộc bị áp bức, với nhân dân lao động các nước trong cuộc đấu tranh giải phóng con người khỏi ách áp bức, bóc lột; đoàn kết với nhân dân tiến bộ các nước trên thế giới vì hòa bình, công lý và tiến bộ xã hội; biết kết hợp chủ nghĩa yêu nước với chủ nghĩa quốc tế, chống mọi biểu hiện của kỳ thị dân tộc.

3.1.2. Về phương pháp

Hồ Chí Minh cũng chỉ rõ các nguyên tắc, phương pháp giáo dục đạo đức cách mạng cho sinh viên, bao gồm:

Nói đi đôi với làm, nêu gương về đạo đức: đối với con người, trong đó có tầng lớp sinh viên, lời nói phải đi đôi với việc làm thì mới đem lại hiệu quả thiết thực cho chính bản thân và có tác dụng đối với người khác. Nói đi đôi với làm phải gắn với nêu gương về đạo đức, bởi vì: “một tấm gương sống còn có giá trị hơn một trăm bài diễn văn tuyên truyền” [2; tr.284].

Xây đi đôi với chống: Xây là xây dựng, đề ra những chuẩn mực, giá trị mới, tiến bộ, phù hợp với điều kiện kinh tế - xã hội để định hướng cho mọi người. Bên cạnh đó, phải không ngừng chống lại những cái xấu, cái sai, cái vô đạo đức, là biểu hiện của tàn dư đạo đức, lối sống cũ còn rơi rớt và những tiêu cực mới phát sinh.

Phát huy ý thức tự giáo dục, tự rèn luyện, tu dưỡng đạo đức suốt đời của sinh viên: để có được đạo đức trong sáng, lối sống lành mạnh, sinh viên không ngừng học tập, trau dồi đạo đức cách mạng. Hồ Chí Minh luôn khuyên nhủ sinh viên phải “tự cải tạo để tiến bộ mãi” [5; tr.602].

Học phải đi đôi với hành, lý luận phải liên hệ với thực tiễn: Hồ Chí Minh căn dặn: “Học phải suy nghĩ, học phải liên hệ với thực tế, phải có thí nghiệm và thực hành, học với hành phải kết hợp với nhau” [6; tr.2]. Để việc giáo dục đạo đức cách mạng có hiệu quả, phải tổ chức, động viên, lôi cuốn sinh viên tham gia các hoạt động thực tiễn chính trị, kinh tế, văn hóa, xã hội khoa học, kỹ thuật...

Kết hợp các hình thức giáo dục gia đình, Nhà trường và xã hội: theo Hồ Chí Minh, giáo dục đạo đức cách mạng cho sinh viên là trách nhiệm chung của cả gia đình, nhà trường và toàn xã hội. Người yêu cầu: “Trường đại học, gia đình và đoàn thể thanh niên phải liên hệ chặt chẽ trong việc giáo dục thanh niên” [3; tr.266]. Có như vậy, việc đạo đức cách mạng cho sinh viên mới đạt hiệu quả cao và bền vững.

3.2. Thực trạng giáo dục đạo đức cách mạng theo tư tưởng Hồ Chí Minh cho sinh viên Trường Đại học Hồng Đức hiện nay

3.2.1. Mặt tích cực

Trong những năm qua, để giáo dục đạo đức cách mạng cho sinh viên được hiệu quả, Đảng ủy Trường Đại học Hồng Đức đã tích cực tuyên truyền, phổ biến và tổ chức triển khai thực hiện Chỉ thị số 05-CT/TW của Bộ Chính trị (khóa XII) “Về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh”. Nhà trường cũng sử dụng các hình thức nêu gương, khen thưởng, kỷ luật để tăng cường hiệu quả giáo dục đạo đức cách mạng theo tư tưởng Hồ Chí Minh cho sinh viên. Trong năm học 2022 - 2023, “Lãnh đạo Nhà trường đã trao Giấy khen của Hiệu trưởng cho 75 sinh viên xuất sắc, 436 sinh viên giỏi” [8].

Để phát huy ý thức tự giáo dục, tự rèn luyện, tu dưỡng đạo đức của sinh viên, các giảng viên giảng dạy các môn học giáo dục phẩm chất đạo đức cách mạng Hồ Chí Minh đã tích cực thực hiện nhiều biện pháp như: kiểm tra bài cũ; kiểm tra bài tập cá nhân, bài tập nhóm, bài tập lớn; kiểm tra giữa kỳ, cuối kỳ một cách khách quan, công khai, minh bạch...

Đề lý luận được liên hệ với thực tiễn, các giảng viên giảng dạy các môn lý luận chính trị của nhà trường luôn chú trọng đẩy mạnh đổi mới nội dung, phương pháp dạy học; gắn nội dung bài giảng môn học với giáo dục lịch sử truyền thống của dân tộc; thường xuyên cập nhật, bổ sung vào bài giảng những nội dung mới về chủ trương, đường lối của Đảng, Nhà nước, liên hệ với thực tiễn đất nước.

Hiện nay, nền kinh tế nước ta đã có những bước sự phát triển vượt bậc, mức sống của người dân không ngừng được nâng cao. Do đó, trong các gia đình, việc nuôi dưỡng, chăm sóc, giáo dục con cái đã được quan tâm một cách toàn diện hơn, giúp mỗi sinh viên có thể dễ dàng tiếp nhận sự giáo dục từ nhà trường và xã hội.

Về phía Nhà trường: trong đội ngũ giảng viên của trường, những giảng viên giảng dạy các môn giáo dục đạo đức cách mạng phải luôn luôn tích cực học tập để nâng cao trình độ chuyên môn nghiệp vụ như: nghiên cứu, ứng dụng công nghệ thông tin vào trong giảng dạy; thực hiện tốt việc thao giảng, dự giờ của khoa, bộ môn...; Đoàn Thanh niên, Hội Sinh viên Nhà trường đã tổ chức, triển khai nhiều phong trào, hoạt động bổ ích, phong phú, sôi nổi khắp toàn trường như: chiến dịch sinh viên tình nguyện hè; phong trào “Sinh viên 5 tốt”...

Về phía xã hội: Đảng và Nhà nước ta đã có sự đầu tư cho các hoạt động liên quan đến công tác giáo dục đạo đức cách mạng Hồ Chí Minh như: tổ chức các lớp tập huấn cho các giảng viên lý luận chính trị; phát động các cuộc vận động “Học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh”... Hệ thống đài truyền hình, đài phát thanh, các sách báo, tạp chí, các trang mạng xã hội cũng trở thành những phương tiện hữu hiệu để tuyên truyền các chủ trương, đường lối, chính sách mới của Đảng, nhà nước, biểu dương những tấm gương tốt, điển hình về đạo đức. Tất cả các điều đó đã góp phần to lớn trong công tác giáo dục phẩm chất đạo đức cách mạng theo tư tưởng Hồ Chí Minh cho sinh viên Trường Đại học Hồng Đức.

Theo kết quả điều tra của tác giả đối với 500 sinh viên của Trường Đại học Hồng Đức: sự lựa chọn mang tính tích cực của sinh viên, thể hiện hiệu quả tốt của công tác giáo dục đạo đức cách mạng theo tư tưởng Hồ Chí Minh được thể hiện qua bảng 1.

Bảng 1. Đánh giá sự tích cực của sinh viên Trường Đại học Hồng Đức trong công tác giáo dục đạo đức cách mạng Hồ Chí Minh

STT	Lựa chọn	Số lượng	Tỷ lệ (%)
1	Giáo dục đạo đức cách mạng theo tư tưởng Hồ Chí Minh là cần thiết.	497	99,4
2	Tinh thần yêu nước, lòng tự hào dân tộc là một giá trị đạo đức quan trọng.	500	100
3	Tin tưởng vào con đường đi lên chủ nghĩa xã hội của đất nước dưới sự lãnh đạo của Đảng.	489	97,8
4	Có nguyện vọng phấn đấu trở thành đảng viên.	488	97,6
5	Thường xuyên theo dõi tình hình kinh tế - chính trị trong nước và quốc tế.	98	19,6
6	Thường xuyên tham gia các hoạt động, phong trào do nhà trường tổ chức.	196	39,2

7	Sẵn sàng tham gia những công việc khó khăn khi tổ quốc và nhân dân cần.	418	83,6
8	Mục đích, động cơ học tập chủ yếu là đóng góp vào sự nghiệp xây dựng, bảo vệ Tổ quốc.	155	31
9	Lên án đấu tranh khi thấy bạn bè vi phạm pháp luật, nội quy, quy định.	486	97,2
10	Thường xuyên tham gia đóng góp tiền, công sức cho hoạt động từ thiện.	303	60,6
11	Hết lòng giúp đỡ khi thấy người gặp khó khăn, hoạn nạn.	385	77
12	Thường xuyên tham gia ủng hộ, đóng góp, giúp đỡ các nước bị thiên tai, dịch bệnh, chiến tranh trên thế giới.	89	17,8
13	Sẵn sàng tham gia chương trình giao lưu văn hóa, văn nghệ, trao đổi học thuật với sinh viên quốc tế.	486	97,2
14	Thường xuyên dành thời gian rảnh rỗi cho việc tự học.	113	22,6

Nguồn: Tác giả xử lý số liệu điều tra

Theo điều tra, 100% sinh viên được hỏi xác định rằng tinh thần yêu nước, lòng tự hào dân tộc là một giá trị đạo đức quan trọng; 97,8% sinh viên tin tưởng vào con đường đi lên chủ nghĩa xã hội của đất nước dưới sự lãnh đạo của Đảng. Về mục đích, động cơ học tập, 31% số sinh viên được khảo sát có mục đích, động cơ học tập chủ yếu là để đóng góp sức mình vào công cuộc xây dựng và bảo vệ tổ quốc. Bên cạnh đó, bằng phương pháp quan sát và phỏng vấn các sinh viên trong các tiết học môn tư tưởng Hồ Chí Minh ở Trường Đại học Hồng Đức, có thể thấy rằng: sinh viên đã có nhận thức rõ và đúng đắn về mục đích, lý tưởng sống, thể hiện nhận thức chính trị vững vàng. Sinh viên có ý thức đấu tranh phê phán với các hành vi vi phạm nội quy, quy định của nhà trường, pháp luật của Nhà nước: có 97,2% sinh viên trả lời rằng sẽ lên án đấu tranh khi thấy bạn bè mình có hành vi vi phạm pháp luật. Còn với kết quả khảo sát về việc tham gia đóng góp tiền bạc, công sức cho các hoạt động từ thiện, có 60,6% sinh viên trả lời rằng mình thường xuyên tham gia, 39,4% sinh viên thỉnh thoảng tham gia hoạt động này. Qua đó, có thể thấy, công tác giáo dục đạo đức cách mạng Hồ Chí Minh cho sinh viên của Trường Đại học Hồng Đức đang có những kết quả tích cực.

3.2.2. Mặt hạn chế

Bên cạnh những mặt tích cực, hiện nay công tác giáo dục đạo đức cách mạng theo tư tưởng Hồ Chí Minh ở Trường Đại học Hồng Đức vẫn còn tồn tại những hạn chế như sau:

Trong Trường Đại học Hồng Đức, công tác tuyên truyền, biểu dương nhân rộng các tập thể, cá nhân điển hình chưa thực sự mạnh mẽ, thường xuyên, liên tục nên chưa tạo được động lực mạnh mẽ để khuyến khích, động viên, thúc đẩy các tấm gương đạo đức điển hình tiên tiến vươn lên. Quá trình thực hiện việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh trong sinh viên cũng đang tồn tại các hạn chế như: việc xây dựng kế hoạch học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh toàn khoá, hằng năm cho sinh viên Nhà trường còn chung chung, chưa có sự đổi mới, sáng tạo; công tác đôn đốc, kiểm tra, giám sát trong quá trình thực hiện làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh chưa được quan tâm thường xuyên, gây ảnh hưởng không nhỏ đến kết quả việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh. Đồng thời, sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống trong một bộ phận cán bộ, đảng viên và nhân dân hiện nay đã ảnh hưởng tiêu cực đến việc nêu gương đạo đức cách mạng, làm cho không ít sinh viên Trường Đại học Hồng Đức cảm thấy mất lòng tin, làm giảm hiệu quả giáo dục đạo đức cách mạng.

Việc phát huy ý thức tự giáo dục, tự rèn luyện, tu dưỡng phẩm chất đạo đức cách mạng của sinh viên còn tồn tại những hạn chế nhất định. Phương pháp dạy và học trong trường chưa thay đổi mạnh mẽ, sinh viên còn lệ thuộc nhiều vào việc tiếp thu kiến thức, bài giảng một chiều từ phía giảng viên; việc kiểm tra, đánh giá trong quá trình học đôi khi còn thả lỏng nên sinh viên chưa chú trọng xây dựng thói quen, ý thức và kỹ năng tự học. Điều này dẫn đến hiện tượng nhiều sinh viên còn lười đọc sách giáo trình hay nghiên cứu tài liệu trên thư viện, trên mạng; không chuẩn bị bài trước khi đến lớp; làm các bài thảo luận, bài tiểu luận mang tính đối phó; dùng thời gian tự học vào việc đi làm thêm, đi chơi... Qua khảo sát, có tới 55% sinh viên không bao giờ tự học, tự nghiên cứu các môn học góp phần giáo dục các phẩm chất đạo đức cách mạng Hồ Chí Minh. Trong các sinh viên trả lời có tự học, thời gian học ở nhà của họ chỉ từ 1 đến 2 giờ mỗi ngày. Điều đó cho thấy rõ ý thức tự học của sinh viên Trường Đại học Hồng Đức hiện nay còn kém.

Trong thời gian qua, việc gắn lý luận với thực tiễn trong giảng dạy của các giảng viên giảng dạy môn Lý luận Chính trị được thực hiện nghiêm túc nhưng kết quả còn hạn chế, vẫn còn nặng về lý luận hơn, chưa thực sự khơi dậy sự hứng thú, say mê học tập môn học ở sinh viên. Các ví dụ, các vấn đề thực tiễn liên hệ, minh chứng và diễn giải lý luận trong các tiết giảng đưa ra còn ít. Kết quả điều tra cho thấy: có tới 77% sinh viên được hỏi cho rằng nội dung các môn học nhằm giáo dục đạo đức cách mạng theo tư tưởng Hồ Chí Minh ở nhà trường hiện nay còn nặng về lý thuyết, ít liên hệ thực tiễn. Việc tổ chức các phong trào nhằm đưa sinh viên vào thực tiễn, rèn luyện đạo đức cách mạng của Đoàn thanh niên, Hội sinh viên trường chưa thường xuyên, chưa có nhiều hoạt động phong phú, hấp dẫn. Theo số liệu điều tra có 59,4% sinh viên cho rằng nội dung, hình thức của các hoạt động, phong trào này ít đa dạng, phong phú, chưa thu hút được nhiều sinh viên; 3% sinh viên cho rằng nội dung, hình thức của các hoạt động, phong trào này đơn điệu, mang nặng tính hình thức, không thu hút, hấp dẫn được sinh viên. Vì vậy, một số phong trào chưa thực sự lôi cuốn được đông đảo sinh viên hăng hái tham gia, đi vào trải nghiệm thực tiễn.

Trong việc giáo dục gia đình: hiện nay, các gia đình Việt Nam có số con ít, đời sống vật chất, tinh thần ngày càng được cải thiện. Bởi vậy, không ít các gia đình đã tỏ ra quá nuông chiều con cái mà buông lỏng sự quản lý, giáo dục tính lễ phép, kỷ luật, các giá trị truyền thống đạo đức cách mạng cho con cái. Hiện tượng một số bậc phụ huynh của sinh viên có tâm lý phó mặc việc giáo dục cho Nhà trường, xã hội, không quan tâm tới việc học tập, rèn luyện đạo đức của sinh viên vẫn còn tồn tại.

Trong Nhà trường, phương pháp giảng dạy của một số giảng viên, phương pháp thuyết trình vẫn chiếm ưu thế, còn nặng về truyền thụ kiến thức, ít sử dụng các phương pháp dạy học tích cực. Theo kết quả điều tra đối với 500 sinh viên, có 88,6% sinh viên nhận xét rằng phương pháp giáo dục của các môn học nhằm giáo dục đạo đức cách mạng theo tư tưởng Hồ Chí Minh ở nhà trường hiện nay rất hình thức, còn nặng về thuyết trình, chưa tạo nhiều hứng thú học tập. Tình trạng giảng viên ngần ngại trong việc ứng dụng công nghệ thông tin vào giảng dạy do công tác chuẩn bị bài giảng mất nhiều thời gian, công sức, do trình độ tin học còn hạn chế nên khi soạn bài powerpoint chủ yếu chỉ đưa các slide đầy chữ trình chiếu cho sinh viên ghi chép vẫn còn tồn tại, làm giảm hiệu quả hoạt động giáo dục đạo đức cách mạng cho sinh viên. Theo khảo sát, có 65,6% sinh viên đánh giá bài giảng điện tử của giảng viên chưa nhiều hình ảnh, video, ít hấp dẫn, có 13% sinh viên cho rằng bài giảng chủ yếu là chữ, khô khan, khó hiểu.

Bên cạnh đó, một số phong trào của Chi đoàn trong Nhà trường chưa theo sát, bắt kịp những diễn biến tư tưởng, chưa đáp ứng được yêu cầu của sinh viên. Chẳng hạn: công tác tuyên truyền về tấm gương “Sinh viên 5 tốt” chỉ tập trung ở khoảng thời gian ngắn là dịp kỷ niệm; việc đăng ký “Làm theo lời Bác” trong đề ra tiêu chuẩn còn chung chung, khó thực hiện, không gắn với nhiệm vụ cụ thể, khó đánh giá hiệu quả... Theo khảo sát thực tế trong nghiên cứu này, có 59,4% số sinh viên được hỏi cho rằng hoạt động của tổ chức đoàn thể Nhà trường chưa thu hút được đông đảo sinh viên tham gia sinh hoạt.

Về phía xã hội, trong thời gian qua, trên địa bàn tỉnh chưa có nhiều tác phẩm chính luận chuyên sâu để đấu tranh, phân bác, phê phán các quan điểm sai trái, thù địch, bảo vệ chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh; cũng như chưa có nhiều các giải pháp thực sự hữu hiệu để phát hiện, ngăn chặn những tác động xấu từ mặt trái của cơ chế thị trường đến một bộ phận sinh viên. Bên cạnh đó, một số cơ quan báo chí, truyền thông đã tập trung khai thác thông tin tiêu cực như trộm cướp, giết người, scandal của những người nổi tiếng... một cách thái quá, tràn lan thay vì nêu gương người tốt việc tốt.

Những hạn chế kể trên làm giảm đáng kể hiệu quả công tác giáo dục đạo đức cách mạng theo tư tưởng Hồ Chí Minh cho sinh viên ở Trường Đại học Hồng Đức (bảng 2).

Bảng 2. Đánh giá sự tiêu cực của sinh viên Trường Đại học Hồng Đức trong công tác giáo dục đạo đức cách mạng Hồ Chí Minh

STT	Lựa chọn	Số lượng	Tỷ lệ (%)
1	Chưa thực sự tin tưởng vào con đường đi lên chủ nghĩa xã hội của đất nước dưới sự lãnh đạo của Đảng.	11	2,2%
2	Không thường xuyên theo dõi tình hình kinh tế - chính trị trong nước và quốc tế.	398	79,6%
3	Thỉnh thoảng tham gia các hoạt động, phong trào do nhà trường tổ chức.	301	60,2%
4	Xét lợi ích bản thân mới quyết định tham gia những công việc khó khăn khi tổ quốc và nhân dân cần.	80	16%
5	Mục đích, động cơ học tập chủ yếu là giàu có.	336	67,2%
6	Nạn quay cóp khi thi cử trong sinh viên nhà trường thường xuyên xảy ra.	247	49,4%
7	Tệ nạn xã hội cờ bạc đang tồn tại trong sinh viên nhà trường.	435	87%
8	Tệ nạn xã hội rượu chè đang tồn tại trong sinh viên nhà trường.	500	100%
9	Tệ nạn xã hội mại dâm đang tồn tại trong sinh viên nhà trường.	423	84,6%
10	Khi thấy người gặp khó khăn, hoạn nạn phải xem là ai, việc dễ hay khó mới quyết định giúp.	112	22,4%
11	Tham gia từ 80% đến 90% số tiết học.	302	60,4%
12	Không bao giờ tự học.	275	55%

Nguồn: Tác giả xử lý số liệu điều tra

Có thể thấy, những hạn chế về nội dung, hình thức, phương pháp giáo dục; việc triển khai, tổ chức phong trào trong gia đình, nhà trường, xã hội chưa đa dạng đã khiến một bộ phận sinh viên Trường Đại học Hồng Đức thiếu động cơ học tập đúng đắn, mơ hồ về lý tưởng cách mạng,

thiếu hứng thú học tập các môn giáo dục đạo đức cách mạng theo tư tưởng Hồ Chí Minh; không quan tâm đến tình hình kinh tế - chính trị trong nước và quốc tế; thờ ơ với những hoạt động tập thể, chỉ tham gia những hoạt động gì có lợi cho bản thân mình, sa vào tệ nạn xã hội... Thấy rõ những tồn tại, hạn chế trong công tác giáo dục đạo đức cách mạng Hồ Chí Minh cho sinh viên sinh viên Trường Đại học Hồng Đức, từ đó có thể lấy nó làm cơ sở để đưa ra các giải pháp đúng đắn giúp sinh viên hình thành, phát triển hoàn thiện các chuẩn mực đạo đức cách mạng theo tư tưởng Hồ Chí Minh, đáp ứng được những yêu cầu của sự nghiệp cách mạng hiện nay.

4. KẾT LUẬN

Trong công tác giáo dục đạo đức cách mạng Hồ Chí Minh ở Trường Đại học Hồng Đức hiện nay, do sự tích cực, cố gắng của các chủ thể giáo dục như: Đảng, Nhà nước, gia đình, Nhà trường... nên phần lớn sinh viên có tinh thần yêu nước, sống có lý tưởng; tích cực thi đua rèn đức, luyện tài vì ngày mai lập thân, lập nghiệp. Tuy nhiên, bên cạnh đó công tác giáo dục đạo đức cách mạng Hồ Chí Minh ở Trường Đại học Hồng Đức vẫn còn tồn tại một số hạn chế nhất định; dẫn tới một bộ phận sinh viên có động cơ, thái độ học tập không đúng; sống thiếu lý tưởng, thực dụng, ích kỷ; thiếu quyết tâm rèn luyện, vươn lên trong học tập và cuộc sống. Vì vậy, nâng cao hiệu quả giáo dục đạo đức cho sinh viên là yêu cầu cần thiết, cấp bách, là nhiệm vụ quan trọng của Nhà trường hiện nay. Sự đánh giá, phân tích thực trạng giáo dục đạo đức cách mạng cho sinh viên Trường Đại học Hồng Đức theo tư tưởng Hồ Chí Minh trên đây sẽ là cơ sở để đưa ra các giải pháp nhằm giáo dục sinh viên Trường Đại học Hồng Đức trở thành những con người đủ đức đủ tài, vừa “hồng”, vừa “chuyên”, đáp ứng ngày càng tốt hơn yêu cầu của công cuộc đổi mới, công nghiệp hóa, hiện đại hóa, xây dựng và bảo vệ vững chắc Tổ quốc xã hội chủ nghĩa.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] Đoàn thanh niên Trường Đại học Hồng Đức (2023), *Chiến dịch Sinh viên tình nguyện hè 2022 - Mang yêu thương về với bản làng*, <http://www.hdu.edu.vn/chien-dich-sinh-vien-tinh-nguyen-he-2022-mang-yeu-thuong-ve-voi-ban-lang.html>.
- [2] Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Tập 1, Nxb. Chính trị Quốc gia Hà Nội, Hà Nội.
- [3] Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Tập 5, Nxb. Chính trị Quốc gia Hà Nội, Hà Nội.
- [4] Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Tập 9, Nxb. Chính trị Quốc gia Hà Nội, Hà Nội.
- [5] Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Tập 11, Nxb. Chính trị Quốc gia Hà Nội, Hà Nội.
- [6] Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Tập 14, Nxb. Chính trị Quốc gia Hà Nội, Hà Nội.
- [7] Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Tập 15, Nxb. Chính trị Quốc gia Hà Nội, Hà Nội.
- [8] Linh Hương (2023), *Tuyên dương sinh viên xuất sắc và trao quà tết cho sinh viên có hoàn cảnh khó khăn, mồ côi, khuyết tật*, <https://baothanhhoa.vn/giao-duc/tuyen-duong-sinh-vien-xuat-sac-va-trao-qua-tet-cho-sinh-vien-co-hoan-canhh-kho-khan-mo-coi-khuyet-tat/176955.htm>
- [9] Phòng Giáo dục Chính trị và Công tác Học sinh Sinh viên (2023), *Báo cáo Tổng kết công tác sinh viên năm học 2022 - 2023*, Trường Đại học Hồng Đức.

THE CURRENT STATE OF REVOLUTIONARY MORAL EDUCATION ACCORDING TO HO CHI MINH'S IDEOLOGY FOR STUDENTS AT HONG DUC UNIVERSITY AT THE PRESENT TIME

Trinh To Anh

ABSTRACT

Throughout his revolutionary career, Ho Chi Minh always showed great concern for the moral education of students, so that they could become worthy future leaders of the country. Currently, along with universities and colleges nationwide, Hong Duc University is actively training generations of students. However, the school's efforts in revolutionary moral education are facing many shortcomings and limitations. Therefore, applying Ho Chi Minh's thoughts in the moral education of students at Hong Duc University is an extremely necessary issue. Based on the analysis of Ho Chi Minh's view on revolutionary moral education, this article evaluates the current state of revolutionary moral education for students, both positively and the limitations, at Hong Duc University today. The aim is to contribute to the research on solutions to improve the quality of this work at Hong Duc University.

Keywords: *Ho Chi Minh's ideology, revolutionary morality, students.*

* Ngày nộp bài: 30/10/2023; Ngày gửi phản biện: 3/1/2024; Ngày duyệt đăng: 25/2/2024

* Bài báo này là kết quả nghiên cứu từ đề tài nghiên cứu khoa học cấp cơ sở (mã số ĐT-2022-29) của Trường Đại học Hồng Đức